

УДК 130.2

К. Грабовська, О. Герман к.і.н., проф.

Тернопільський національний технічний університет ім. І. Пулюя, Україна

КОНЦЕПЦІЯ «ГЛОБАЛЬНОГО СЕЛА» Г. М. МАКЛЮЕНА

K. Hrabovska, A. Herman Ph.D., Prof.

CONCEPTION of "GLOBAL VILLAGE" by MCLUHAN G.

Концепція Всесвітнього Глобального Села, створена в 60-х роках Г.М. Маклюен, викладачем Школи комунікацій в Університеті Торонто, безпосередньо пов'язана з поняттям глобалізації і являє собою нове можливе бачення світу за рахунок розвитку сучасних інформаційних технологій і зв'язку, а також легкості і швидкості транспортних засобів.

За словами Маклюена, інформація, передана в електронному вигляді, здатна віртуально подолати практично будь-які географічні відстані між центром прийняття рішень, виробництвом і розподілом у всьому світі. Засоби електронного віддаленого зв'язку допомагають не тільки розширити можливості соціальної організації населення, а й скасувати, в значній мірі, їх просторову фрагментацію, дозволяючи таким чином одній події у віддаленій частині світу впливати на іншу географічно віддалену. Цей новий спосіб бачення світу має дуже серйозні наслідки з точки зору управління, тому що викликає нові проблеми і завдання, і призводить до необхідності розробки нових стратегій і створення нових організаційних структур. Всі, кого цікавлять проблеми "електронної" культури і сучасні мас-медіа, зрозуміло, наслухані про "галактику Гутенберга" і "глобальне село", а також не раз стикалися з лозунгом "The medium is the message", який кожний розуміє по-своєму. Журнал Wired назвав канадського філософа і культуролога Маршалла Маклюена (1911-1980) святом електронної культури. У 60-х, початку 70-х років ім'я теоретика в свідомості середнього американського обивателя стояло навряд чи не в одному ряду з Христом, Фрейд і Марксом. Його книги перекладені на всі європейські мови і видані величезними тиражами. Слова Маклюена про те, що "спочатку ми формуємо технології, а потім вони формують нас" зараз як не можна актуальні. У свій час вчений відмітив вихід у велике життя "покоління, з телевізором своєї матері що всмоктали всі часи і простори світу через рекламу". А нині у велике життя виходять хлопчики і дівчинки, що всмоктали всі часи і простори з комп'ютером. Що ж, Маклюен передбачував і це. Ще в середині ХХ століття він передбачив Велике злиття руки з кнопкою, телевізора з оком, комп'ютера з тілом, людини з Мережею. Він сповістив прихід Нової реальності, де є web-серфінг, клік, миттєву реакцію у відповідь, відчуття себе доступною і досяжною частиною тяжкопійманого цілого. Адже "мир, "обв'язаний" електрикою, не більше села".

Спробуємо максимально детально розкрити основні ідеї Маклюена в контексті філософії ХХ століття. Уявіть собі величезний спектр всіх культур в світі. Слухайте музику: від ніжних барабанів Африки, до крику електричної гітари. Смак карі з Індії, кокосове молоко з Таїланду, чізбургер зі Сполучених Штатів. Тепер уявіть собі, що всі ці культури стиснуті в одну супер-культуру. Індивідуально унікальна музика тепер хрипка мелодія. Індивідуально пікантні аромати є заплутаними осадом. Всі країни світу об'єднані під одним урядом і однієї релігії. Комунисти йдуть тим же правилам, що і ті, які раніше будували демократію. Мусульмани і християни живуть одними і тими ж релігійними нормами. Як би ми маємо справу з цим? У світлі швидко прискорюється глобалізація та розширення технології, це стає актуальним для обговорення наслідків потенційної всеосяжної культури по відношенню до потенційних дисгармонією культур. Покійний Маршалл Маклюен, медіа та комунікативний теоретик, ввів термін

«глобальне село», щоб описати феномен світової культури, яка скорочується і розширюється в той же час, за широко поширених технологічних досягнень, які дозволяють миттєвий обмін культури. Твердження, що це можливо для всіх культур світу, щоб стати єдиним «глобальним селом» є спірним, хоча. З одного боку, люди вважають, що якщо це буде тривати, культурна глобалізація призведе до сліпучого ринку, де країни всіх економічних можливостей представлені і куди більш успішні країни приходять на допомогу менш щасливими з гуманітарними зусиллями. З іншого боку, люди бояться, що еволюція глобального села підніме конфлікти між культурами, приведе до фрагментації культури, або приведе до культурного домінування більш розвиненими країнами і, можливо, створюватиме гібридні культури. Припускаючи, що аналогія Маршалла Маклюена світу як глобального села точний прогноз впливу культурної глобалізації, які наслідки і вигоди будуть вийти з цього стиснення культури? Розуміння того, що ці зміни означатимуть для кожної існуючої культури в індивідуальному порядку, і бути обережними, щоб розглянути всі сторони дискусії з рівної значимості має важливе значення для формування загального розуміння того, що означає глобалізація. Якщо ми не можемо домовитися про наслідки цих культурних зрушень, можливо, ми не можемо ідентифікувати себе в якості членів глобального села в кінці кінців.

Питання про культурної ідентичності, звичайно, не нова. Коли Маклюен представив свою ідею про «глобального села», проте, його концепція торкнулася ряд різних соціальних проблем. Більш ніж будь-коли, приклади культурної глобалізації можна бачити в нашому повсякденному житті. Інтернет вибухнув з бумом в області технологій, надання людям з усього світу можливість миттєво спілкуватися один з одним. Обміну миттєвими повідомленнями, Facebook, Myspace і різні інтернет-форуми є прикладами цього обміну миттєвими повідомленнями.

Основною проблемою дотримуються ті, насторожено ставляться до наслідків культурної глобалізації є те, що американські засоби масової інформації і культури чинять негативний вплив на інших культурах по всьому світу. Іншими словами, країни з великим економічним впливом, в кінцевому рахунку контролювати культурні стандарти, за якими інша частина світу доведеться жити.

З урахуванням цих змін настає відповідальність, як і люди, щоб розглянути наслідки наших мінливих реалій. Без об'єктивного і всебічного аналізу цих питань, ми будемо готові до американських гірок культурного свавілля, які можуть неминуче слідувати. Якщо ми насправді стаємо «глобальним селом», ми зможемо досягти якогось консенсусу про те, як ці питання повинні бути вирішені для того, щоб приносити користь всім членам нашого «села» в рівній мірі? Якщо ми не можемо визначити, шанобливі культурні кордони найбільш простим способом з відносно мови, економіки та основних засобів виживання, це самовпевнено вважати, що ми можемо визначити як «глобальне село» на всіх напрямках.

Література

1. "Endangered Languages." Languages of the World. 29 Nov. 2007.
2. Harris, John. "The Bland Played On." Johnson 237-39. Johnson, June. Global Issues, Local Arguments. New York: Pearson Education Inc, 2007.
3. Legrain, Phillipe. "In Defense of Globalization: Why Cultural Exchange Is Still an Overwhelming Force for Good Globalization." Johnson 209-14.
4. "Poverty Threshold." US Census Bureau. 2006. 6 Dec. 2007.
5. Small, Meredith F. Our Babies, Ourselves: How Biology and Culture Shape the Way We Parent. New York: Anchor Books, 1998.